

Сарајево, 01.06.2020. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 25.05.2020.- 29.05.2020.**

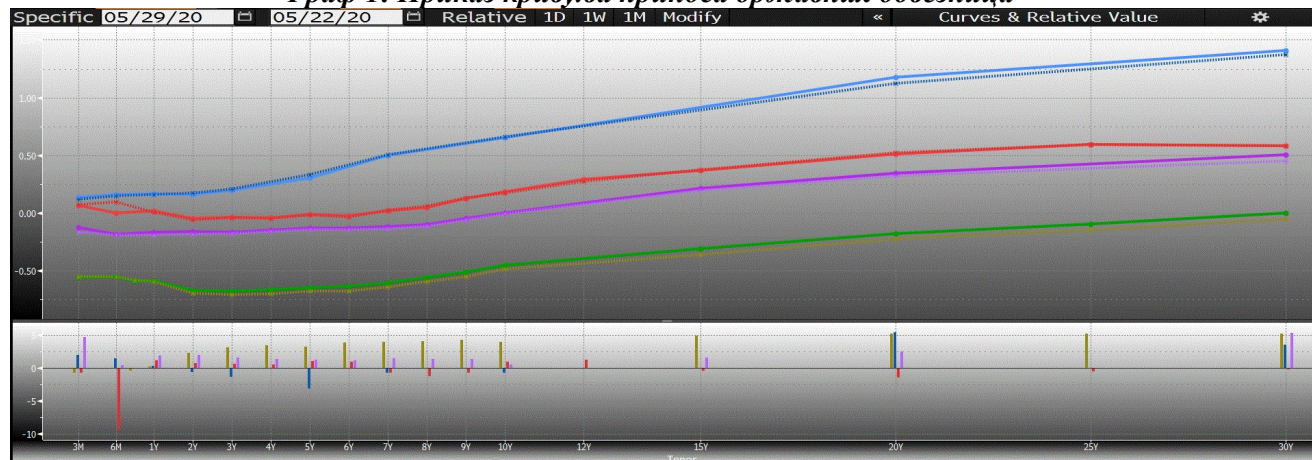
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	22.5.20	-	29.5.20	22.5.20	-	29.5.20	22.5.20	-	29.5.20	22.5.20	-	29.5.20
2 године	-0,68	-	-0,66	↗	0,17	-	0,16	↘	-0,05	-	-0,04	↗
5 година	-0,67	-	-0,64	↗	0,33	-	0,30	↘	-0,02	-	-0,01	↗
10 година	-0,49	-	-0,45	↗	0,66	-	0,65	↘	0,17	-	0,18	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси		
	22.5.20	-	29.5.20
3 мјесеца	-0,526	-	-0,521
6 мјесеци	-0,553	-	-0,553
1 година	-0,568	-	-0,569

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 29.05.2020. године (пуне линије) и 22.05.2020. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси сигурнијих обвезница еврозоне су углавном забиљежили смањење у односу претходну седмицу. Изузетак су били приноси њемачких обвезница који су повећани између 2 и 4 базна поена. Истовремено, приноси италијанских обвезница су забиљежили приличан пад од 12 до 16,5 базних поена. Највећи утицај на пад приноса ових обвезница имало је објављивање детаља плана програма опоравка за ЕУ средином протекле седмице, чија би укупна вриједност могла да буде 750 милијарди EUR, од чега би 500 милијарди EUR требало бити понуђено путем грантова, а остатак од 250 милијарди EUR путем кредита с повољним каматним стопама. Највеће учешће у наведеном фонду требало би да заузме Италија у износу око 82 милијарде EUR у хитним позајмицама те до 91 милијарду EUR кроз повољне кредите. Одмах иза Италије је Шпанија, којој је намијењен износ од око 77 милијарди EUR позајмица те до 63 милијарде EUR кроз кредите. Наведени програм још

увијек треба да добије подршку појединачних чланица ЕУ, али је ова вијест утицала на пад приноса обвезница периферних земаља еврозоне.

Протекле седмице је објављен податак о наглом паду стопе инфлације у мају, како на нивоу еврозоне, тако и на нивоу појединачних чланица овог региона. Изјаве званичника ЕЦБ су биле усмјерене ка флексибилности инфлаторног циља, као и потреби додатно лабавијег система кориштења финансијских средстава. Такође, након података о слабој инфлацији, повећана су очекивања тржишних учесника да би ЕЦБ на сједници која се одржава 4. јуна могла да прошири пакет стимуланса. Поред податка о паду инфлације, у посматраном периоду су објављени и финални подаци о кретању БДП-а, а који су потврдили очекивања изражене контракције за већи број чланица еврозоне. Према посљедњим објављеним очекивањима Ифо института, њемачка привреда би ове године могла забиљежити контракцију од 6,6% као посљедица кризе коронавируса, а поновни економски раст од 10,2% се очекује у 2021. години.

Према непотврђеним наводима могуће је да ЕЦБ настави с куповинама државних обвезница путем поменутих програма, чак и ако Deutsche Bundesbank буде приморана да обустави куповине, уз могућност да се против Deutsche Bundesbank покрене поступак због кршења процедура. Такође, Ројтерс је објавио да ЕЦБ ради на плановима непредвиђених случајева како би се наставио вишебилионски програм куповина обвезница без учешћа Deutsche Bundesbank, уколико иста буде приморана да због одлуке суда напусти учешће у овим програмима.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП – Њемачка (квартално) финал.	I квартал	-2,2%	-2,2%	-0,1%
2.	БДП – Француска (квартално) финал.	I квартал	-5,8%	-5,3%	-0,1%
3.	БДП – Аустрија (квартално) финал.	I квартал	-	-2,6%	0,0%
4.	БДП – Италија (квартално) финал.	I квартал	-4,7%	-5,3%	-0,2%
5.	БДП – Финска (квартално) финал.	I квартал	-	-0,9%	-0,6%
6.	БДП – Белгија (квартално) финал.	I квартал	-	-3,6%	0,5%
7.	Стопа инфлације (прелим.) – ЕЗ	МАЈ	0,1%	0,1%	0,4%
8.	Темељна стопа инфлације (прелим.) – ЕЗ	МАЈ	0,8%	0,9%	0,9%
9.	Монетарни агрегат М3 – ЕЗ (Г/Г)	АПР	8,2%	8,3%	7,5%
10.	Индекс економског повјерења – ЕЗ	МАЈ	70,6	67,5	64,9
11.	Индекс економског повјерења – Италија	МАЈ	-	51,1	79,5
12.	Ифо индекс пословног повјерења	МАЈ	78,5	79,5	74,2
13.	GfK индекс повјерења потрошача	ЈУН	-18,0	-18,9	-23,1
14.	Индекс пословног повјерења – Француска	МАЈ	69	59	53
15.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ финал.	МАЈ	-	-18,8	-22,0
16.	Индекс повјерења потрошача – Италија	МАЈ	89,0	94,3	100,1
17.	Индустријска производња – Аустрија (Г/Г)	МАР	-	-12,1%	-2,8%
18.	Малопродаја – Њемачка (Г/Г)	АПР	-14,0%	-6,5%	-1,2%
19.	Малопродаја – Шпанија (Г/Г)	АПР	-	-31,6%	-14,2%
20.	Обим малопродаје – Финска (Г/Г) прелим.	АПР	-	-0,5%	-0,3%
21.	Потрошња становништва – Француска (Г/Г)	АПР	-32,2%	-34,1%	-17,0%
22.	Стопа незапослености – Финска	АПР	-	8,1%	7,3%

САД

Током протекле седмице објављен је Федов извјештај о економским активностима, познатији као Beige Book, у којем је наглашен нагли пад економских активности у свим регионима САД од априла до краја маја, како у производњи и енергетици, тако и у потрошњи. Предсједник Феда из Даласа Каплан је изјавио да заговара даље новчане стимулансе, контролу криве приноса те обавезивање да ће покретати инфлацију изнад 2% како би подржао економски опоравак који ће потрајати до 2022. године.

Предсједник САД Трамп је наложио својој администрацији да почне с процесом елиминисања привилегија према Хонг Конгу. Такође је изјавио да ће САД прекинути везе с WHO, као и да

намјерава да одгоди самит Г7 до септембра те да позове Русију, Јужну Кореју, Аустралију и Индију на годишњи састанак.

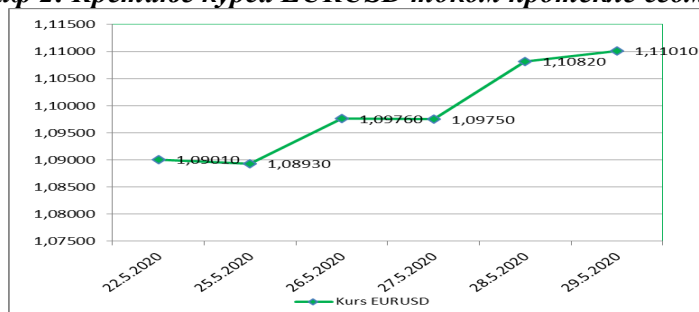
Предсједник Феда Powell сматра да су централни банкарни увидјели потребу да у потпуности користе расположиве алате с обзиром на то да је затвореност економије под утицајем КОВИД-19 узроковала и раст незапослености у САД. Powell је, такође, истакао да су до сада прешли бројне црвене линије, које се раније нису прелазиле. Powell је раније изјавио да ће програм кредитирања компанија „Main Street Lending“ прве кредите одобрити у наредних неколико дана. Раније је рок за овај програм био 1. јуни или убрзо након тога.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс националне активности Фед Чикаго	АПР	-3,50	-16,74	-4,97
2.	FHFA индекс цијена кућа (М/М)	МАР	0,5%	0,1%	0,8%
3.	Индекс новозапочетих кућа (М/М)	АПР	-23,4%	0,6%	-13,7%
4.	Повјерење потрошача	МАЈ	87,0	86,6	85,7
5.	БДП (Г/Г) - 2. прелим. податак	I квартал	-4,8%	-5,0%	2,1%
6.	Лична потрошња (Г/Г) - 2. прелим. податак	I квартал	-7,5%	-6,8%	1,8%
7.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	23. мај	2.100.000	2.123.000	2.446.000
8.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	16. мај	25.680.000	21.052.000	24.912.000
9.	РС дефлатор (Г/Г)	АПР	0,5%	0,5%	1,3%

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст с нивоа од 1,0901 на ниво од 1,11010, што је највећи ниво забиљежен од 27. марта.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Главни економиста БоЕ Халдане је изјавио да БоЕ није ни близу доношења одлуке о смањењу каматне стопе испод нуле, што би био први пут, а с циљем помоћи Великој Британији да се избори с кризом изазваном вирусом корона. Халдане је додао да су кључни ефекти које БоЕ треба да размотри, када су у питању негативне стопе, они који се тичу кредитора и зајмодаваца, у којој мјери би се ово смањење одразило на њихове маргине те како би утицало на повјерење у економији, шире посматрано.

Financial Times је објавио вијест да ће Велика Британија вјероватно биљежити буџетски дефицит од 5% у 2024. години, када се буду проводили наредни избори у овој земљи, а под утицајем негативних ефеката КОВИД-19 који су се одразили и на јавне финансије. Financial Times је навео да је очекивање овог дефицита резултат њихових модела предвиђања економског раста.

Послодавци у Великој Британији су постали мање песимистични око запошљавања и инвестирања у овом мјесецу, док се влада усмјерава ка олакшавању мјера које је увела због коронавируса, према истраживању које је пренио BIS. Министар финансија Сунак је обећао да ће објавити детаље плана сужавања програма којим се сада покрива 80% плата за 8,4 милиона радних мјеста. Ове промјене се уводе како би омогућиле компанијама да врате на посао раднике који су радили пола радног времена, али је, такође, вјероватно да ће се од компанија затражити да покрију већи процентуални дио плата. Четвртина компанија које су обухваћене планом Владе Велике Британије нису у

могућности да приуште било које додатне трошкове за покриће плата радника, сматрају поједине организације које проводе независна истраживања. У контексту приближавања рока за постизање трговинског споразума након Брежита, који је одређен за 30. јуни ове године, званичник ЕУ за трговину Хоган је трговинском комитету ЕУ саопштио да се тренутно не чини довољно прогреса. Према његовом мишљењу, могуће је да је Велика Британија закључила да неће бити постигнут споразум. С друге стране, Барниер је истакао да се наредне седмице настављају преговори с Великом Британијом који ће бити пресудни за постизање трговинског споразума између двије стране.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	CBI малопродаја МАЈ	-65	-50	-55
2.	Llounds пословни барометар МАЈ	-	-33	-32

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR, док је апрецирала у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,89586 на ниво од 0,89948, док је курс GBPUSD повећан с нивоа од 1,2173 на ниво од 1,2343.

ЈАПАН

Премијер Абе је истакао да је оживљавање економије највиши приоритет његове владе те ће се одлучивати о другом ребалансу буџета како би се помогло појединцима и компанијама који су погођени пандемијом. Абе је истакао да ће економске мјере које се уводе бити финансиране првим и другим додатним средствима у буџету у укупној вриједности већој од 200 билиона JPY. Ројтерс је објавио вијест да ће Јапан саставити нови пакет подстицајних мјера у износу од 1,1 билиона USD који укључује значајну директну потрошњу. Новим пакетом укупан износ који Јапан троши за борбу против коронавируса износи 234 билиона JPY (2,18 билиона USD), што представља око 40% БДП-а Јапана. Овим би наведени пакет био међу највећим свјетским фискалним пакетима за борбу против утицаја коронавируса, приближавајући се величини америчког програма помоћи у износу од 2,3 билиона USD. Гувернер БоЈ Курода је изјавио да ће БоЈ можда предузети више корака како би ублажила економски утицај пандемије коронавируса, као и размотрити програм контроле криве приноса уколико то буде потребно. Након тога БоЈ је саопштила да ће број куповина обвезница с доспијећем од 3 до 5 година током јуна повећати на шест с претходних 5, колико је куповина забиљежено у мају.

У мјесечном извјештају Владе Јапана истакнуто је да се економија Јапана погоршава те да је у изузетно тешкој ситуацији под утицајем пандемије коронавируса. Процјена цјелокупних економских активности је најпесимистичнија од маја 2009. године. Влада је, такође, смањила изгледе о питању тржишта рада и корпоративних улагања.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

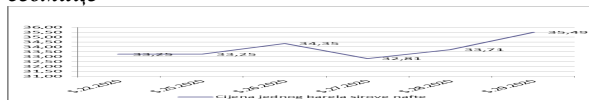
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	Водећи индекс (финал.)	МАР	83,8	84,7	91,9
2.	Коинцидирајући индекс (финал.)	МАР	90,5	90,2	95,4
3.	Индекс свих индустријских активности	МАР	-3,9%	-3,8%	-0,7%
4.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) финал.	АПР	-48,3%	-48,3%	-40,7%
5.	Индустријска производња (Г/Г) прелим.	АПР	-10,6%	-14,4%	-5,2%
6.	Грађевинске поруџбине (Г/Г)	АПР	-	-14,2%	-14,3%
7.	Малопродаја (Г/Г)	АПР	-11,2%	-13,7%	-4,7%
8.	Стопа незапослености	АПР	2,7%	2,6%	2,5%

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст с нивоа од 117,32 на ниво од 119,77. JPY је благо депрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст с нивоа од 107,64 на ниво од 107,83.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у уторак цијена једног барела сирове нафте је износила 33,25 USD (30,50 EUR). Тржиште нафте је у понедјељак било затворено због празника. У уторак је цијена нафте забиљежила раст под утицајем повећаног повјерења да ће произвођачи слиједити преузета обавезивања о смањењу производње нафте, док се тражња за овим енергентом постепено повећава како се економије поново отварају. Већ наредног дана, након што су објављени изненађујући резултати о расту залиха нафте у САД у претходној седмици, а тензије на релацији Кина-САД појачале песимизам, дошло је до пада цијене нафте. ЕИА је објавила да су залихе нафте повећане за 7,9 милиона барела на 534,4 милиона барела. Аналитичари с Wall Streeta су очекивали да би залихе нафте могле бити смањене за 1,6 милиона барела. ОПЕС+ ће дискутовати о кратком продужењу тренутног смањења обима производње, јер картел разматра да одржи састанак у наредних неколико дана, до 4. јуна. Постоји могућност да ОПЕС+ размотри продужење тренутног смањења производње за 1 до 3 мјесеца, а с обзиром на то да се ситуација на тржишту нафте брзо мијења, предност је у подузимању краткорочних мјера без нарушавања баланса на тржишту. ОПЕС+ је раније у априлу донио одлуку о рекордном смањењу обима производње нафте за 9,7 милиона барела дневно, што је око 10% глобалног оутпута с циљем повећања цијене нафте који је успиједио након оштрог пада тражње као резултат затварање економије услед пандемије. Смањење обима производње од стране ОПЕС+ и других произвођача који нису чланице овог картела (САД и Канада) је утицало на раст цијене нафте ка нивоу од 35 долара по барелу. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 35,49 USD (31,97 EUR). На седмичном нивоу цијена нафте је повећана за 6,74%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одржање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.734,68 USD (1.591,30 EUR). До средине протекле седмице цијена злата је биљежила смањење под утицајем постепеног отварања економија, што је појачало тражњу за ризичнијом активом. Средином седмице цијена злата је поново почела да биљежи раст када је из САД саопштено да више не могу да признају да Хонг Конг ужива политичку аутономију од Кине, чиме су се интензивирале тензије између ове двије економије. С друге стране, Кина је упозорила САД да се не мијешају у њихове унутрашње послове. Наставак геополитичких тензија утицао је на раст цијене злата. Предсједник САД Трамп је наложио својој администрацији да почне са процесом елиминисања привилегија према Хонг Конгу. Такође је изјавио да ће САД прекинути везе с WHO, као и да намјерава да одгоди самит Г7 до септембра те да позове Русију, Јужну Кореју, Аустралију и Индију на годишњи састанак. Овакве околности, посебно појачане тензије на релацији Кина-САД, потакнуле су инвеститоре ка улагању у сигурније активе. Допринос појачаном улагању у сигурне инвестиције дале су и изјаве предсједника Феда Powella који је изјавио да пуни економски опоравак од КОВИД-19 није могућ док грађани не поврате повјерење за наставак живота након пандемије. Производња злата у Аустралији је смањена за 12% у првом кварталу текуће године. Тачније, дошло је до смањења производње на 77 тона с рекордне производње из четвртог квартала 2019. године која је износила 87 тона. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.730,27 USD (1.558,66 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је смањена за 0,25%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

